

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

29 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Boico Victor, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care se solicită casarea sentinței Tribunalului Militar al Armatei 57 din 17 mai 1944, în cauza penală în privința lui,

*Bognibov Maxim x, născut în anul x, originar
din xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de recurs în anulare: 01.07.2020 – 29.09.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Tribunalului Militar al Armatei 57 din 17 mai 1944, Bognibov Maxim a fost condamnat în baza punctului 2 al Decretului Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943, la 20 de ani muncă silnică, cu confiscarea averii personale, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani.

2. Potrivit sentinței, Bognibov Maxim a fost condamnat pentru faptul că, locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele româno-germane, *a trădat patria* și benevol s-a angajat ca secretar al Primăriei. Activând în această calitate, sistematic bătea locuitorii satului pentru refuzul lor de a lucra pentru trupele româno-germane.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, în temeiul art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, a declarat recurs în anulare, solicitând casarea sentinței cu încetarea procesului penal și reabilitarea lui Bognibov Maxim.

În susținerea argumentelor formulate, Adjunctul Procurorului General a invocat că, în cadrul examinării cauzei în instanța de judecată nu a fost dovedit caracterul antisovietic al acțiunilor inculpatului Bognibov Maxim, deoarece acțiunile lui nu se caracterizau prin violență manifestată față de civilii și prizonierii de război în scopul acordării unui sprijin inamicului, așa cum prevede dispoziția pct. 2 al Decretului Prezidiumului Sovietului Suprem al URSS din 19.04.1943.

Sentința de condamnare în privința lui Bognibov Maxim a fost pronunțată exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi cercetate alte probe, sau citați martori pentru audieri în ședința de judecată.

Bognibov Maxim a efectuat serviciul militar, fiind mobilizat în Armata Roșie, ceea ce denotă devotamentul său față de guvernarea sovietică.

De asemenea a notat că, instanța de judecată la examinarea dosarului a încălcat în mod flagrant dreptul inculpatului Bognibov Maxim la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cauza dată era obligatorie.

În consecință, subliniază că inculpatul Bognibov Maxim în conformitate cu art.3 al Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art.452 alin.(1), coroborat cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac. Hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice. Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art.3 al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilitate în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, prin sentința Tribunalului Militar al Armatei 57 din 17 mai 1944, Bognibov Maxim a fost condamnat în baza punctului 2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al RSSM din 19 aprilie 1943, la 20 de ani muncă silică, cu interdicții în drepturi pe un termen de 3 ani, cu confiscarea averii personale.

Din conținutul sentinței rezultă că Bognibov Maxim a fost judecat *pentru trădare de patrie* exclusiv în baza declarațiilor acestuia, fără a fi cercetate alte probe, sau citați martori pentru audieri în ședința de judecată, fără a fi dovedit caracterul antisovietic ale acțiunilor sale, precum și fără participarea apărătorului, astfel, încălcându-se flagrant drepturile și libertățile omului. Erorile menționate, instanța de recurs le apreciază drept viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care au afectat hotărârea atacată și care servesc drept temei de casare a sentinței în cauză.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art.435 alin.(1) pct.2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit găsește prezente în speța vizată motive întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de

condamnare a lui Bognibov Maxim în baza punctului 2 al Decretului Prezidiului Sovietului Suprem al URSS din 19 aprilie 1943, cu casarea acesteia, urmând, în temeiul prevederilor art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și Legii nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, încetarea procesului penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare devine pasibil admiterii, cu casarea totală a hotărârii irevocabile atacate, ca fiind afectată de un viciu fundamental, cu dispunerea încetării procesului penal, din motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu art.art.435 alin.(1) pct.2) lit. b), 453 alin.(1), 457 alin.(3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului Militar al Armatei 57 din 17 mai 1944, în privința lui *Bognibov Maxim xxxxxx*, cu încetarea procesului penal pe motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală și reabilitarea acestuia în conformitate cu Legea nr.1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 septembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena